

Session, signed by President Tyler). Найвідомішим з обмежувальних законів став Buy American Act, який вимагає здійснювати постачання товарів (робіт, послуг) для суспільних потреб тільки від вітчизняних виробників.

Для участі в державних закупівлях певної країни імпортерні товари мають подолати два бар'єри. Перший бар'єр пов'язаний із перетинанням товару державного кордону і його легалізацією на території країни-імпортера. Другий — це інституціональні обмеження участі іноземних постачальників на ринку державних закупівлях, які визначає національне законодавство.

Література

1. Типовий закон ЮНСІТРАЛ «Про закупівлі товарів (робіт) і послуг». Комісія ООН з права міжнародної торгівлі, 1994.
2. *Евенет Саймон Дж.* Багатосторонні правила державних закупівель // Державні закупівлі України. — 2009. — № 3.
3. *Карасьова В.* Загальні принципи регулювання доступу іноземних компаній на ринок держзакупівель // Державні закупівлі України. — 2009. — № 2.
4. www.ukrstat.gov.ua // Форма державної статистичної звітності 1-торги (тендери)

УДК 336. 71

Н. В. Москаленко

ЗАХОДИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ВІДМИВАННЮ ГРОШЕЙ НА РИНКУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

Започаткування вітчизняного ринку цінних паперів проходило за досить специфічних макроекономічних обставина. Основними його рисами, на період заснування, були розпад неринкових зв'язків в економіці країни та високі інфляційні процеси, що продовжувалася протягом кількох років.

Зараз особливої уваги потрібно приділяти розвитку ефективно діючого ринку цінних паперів, здатного мобілізувати та перерозподіляти інвестиційні ресурси, що є найважливішим завданням регулювання національної економіки. Тому, важливого значення набуває недопущення легалізації «брудних» коштів в економіці України, оскільки це негативне явище становить серйозну небезпеку для розвитку ринку цінних паперів, вітчизняної економіки, у тому числі її кредитно-фінансової системи та ставить під загрозу національну безпеку, послаблює міжнародний авторитет України [1].

Експерти виділяють основні галузі та сфери господарювання, де можливі такі протиправні прояви. Така загроза існує у наступних галузях економіки: паливно-енергетичний, ринок електроенергії, зовнішньоекономічна сфера, фінансово-кредитна система, агропромисловий комплекс, ринок цінних паперів.

Як стверджують фахівці, ринок цінних паперів є чи не найкращою сферою відмивання грошових коштів. Саме через ринок цінних паперів активно відмиваються «тіньові» кошти. Підприємства, які контролюються організованими групами та злочинними організаціями, за безцінь скуповують державну власність, намагаються заволодіти контрольними пакетами акцій стратегічних підприємств, що приватизуються. З метою зниження продавної ціни об'єктів, що виставляються на аукціони, для попередження можливої конкуренції, злочинні структури використовують корумповані зв'язки або усувають конкурентів шляхом насильницького примусу до відмови від участі в торгах.

Злочинність, яка активно діє на ринку цінних паперів України, суттєво гальмує розвиток виробництва, відволікає інвестиційні кошти, позбавляє державний бюджет досить значної частини доходів, загострюючи всі існуючі економічні проблеми.

У сучасних умовах перелік правопорушень, що виникають на українському ринку цінних паперів, сьогодні починає розширюватися за рахунок різного роду шахрайств з фінансовими ресурсами, пов'язаних із привласненням і неповерненням кредитів, що завдають значних збитків державі, і, як наслідок, підривають імідж держави для потенційних західних інвесторів, а також сприяють відтоку коштів у «тінь».

Одним із дієвих заходів щодо запобігання відмиванню «брудних» коштів є контроль і нагляд за професійними учасниками ринку цінних паперів та застосування санкцій, у разі виявлення порушень. Для забезпечення контролю за виконанням вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації «відмивання» доходів, одержаних злочинним шляхом. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку має повноваження проводити перевірки суб'єктів первинного фінансового моніторингу [2].

Враховуючи вищевикладене, а також з метою посилення боротьби з відмиванням грошових коштів на ринку цінних паперів України, можна запропонувати такі загальні підходи:

— провести аналіз сумнівних фінансових операцій вітчизняних учасників ринку цінних паперів через банківські установи країн, які віднесені Групою з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) до списку країн і територій, що не співпрацюють у сфері боротьби з відмиванням коштів;

— на підставі результатів аналізу оперативної практики провести ретельне дослідження умов поширення в Україні протиправного використання даних ринків у частині, що стосується легалізації відмивання «брудних» коштів, розробити методичні рекомендації щодо підвищення ефективності діяльності правоохоронних органів у сфері протидії цій злочинності;

— здійснити заходи щодо припинення зловживань під час приватизації підприємств, що мають стратегічне значення для держави, з метою заволодіння контрольними пакетами акцій цих підприємств з використанням доходів, одержаних злочинним шляхом;

— підвищити ефективність оперативно-розшукової роботи з виявлення організованих груп і злочинних організацій, що корумповані зв'язки в органах влади та управління ведуть заздалегідь сплановану незаконну діяльність у фінансово-кредитній та банківській сферах також на ринку цінних паперів;

— посилити контроль за наданням звітної інформації емітентами та особами які провадять професійну діяльність на ринку цінних паперів, організувати разом з іншими державними органами проведення перевірки фінансово-господарської діяльності цих емітентів та осіб, а також фондових бірж і само регульованих організацій;

— налагодити на взаємній основі та в межах, установлених чинним законодавством, регулярний обмін інформацією з метою виявлення фактів застосування нових механізмів легалізації доходів, одержаних протиправним шляхом.

Література

1. *Василик О. Д.* Роль комерційних банків у розбудові фондового ринку // Вісник НБУ. — 2005. — № 4. — С. 23—27.
2. *Барановський О. І.* «Відмивання» грошей: сутність та шляхи запобігання. — Вид-во «Форт», 2003.

УДК 338.2

Д. Ю. Наконечна

ПРІОРИТЕТИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТЮ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ

Криза, що розпочалася в 2008 році, завдала значних збитків економіці всього світу та українській зокрема. Низька енергоефективність стала одним з основних чинників негативних явищ у на-